

Plekbord

Informatieblad van de Heemkundekring Onsenoort

Colofon

Jaargang: 33
November 2012

Uitgave:
Heemkundekring Onsenoort
www.hkkonsenoort.nl

Secretariaat:
Grotestraat 103
5151 JD Drunen
tel: 0416-320995.
bestuur@hkkonsenoort.nl

Bank:
Rabobank 13.65.04.418
ING 1574.394 t.n.v.
Heemkundekring Onsenoort
Nieuwkuijk

Redactie:
Kees van den Oord
Tel: 073-5130407
Toon Groot
Tel: 0416-375835

Inleveradres kopij:
Redactie Plekbord
Heusdensedweg 1
5154EJ Elshout

Kopij via e-mail:
plekbord@hkkonsenoort.nl

**Kopij volgende Plekbord
inleveren vóór: 10 dec.**

In dit nummer o.a.:

Ledenwerving

Bezoek eens een museum

Zouaventoonstelling

Wie, Wat, Waar?

Ledenwerving

Beste leden,

In dit Plekbord wil ik weer uw aandacht vragen voor onze jaarlijkse actie "Ledenwerving". Onze vereniging telt momenteel meer dan 650 leden en graag zouden wij dit aantal zien stijgen. Als bestuur willen we graag meer leden, omdat we willen groeien vanuit onze doelstelling, die in de statuten als volgt is verwoord: **"Het bevorderen in brede kring van de belangstelling en waardering voor en de kennis van eigen streek en volk met betrekking tot het heden, het verleden en de toekomst"**.

Onze vereniging biedt:

- Maandelijks het zestien pagina's tellende tijdschrift "Met Gansen Trou".
- Maandelijks het mededelingen- en informatieblad "Plekbord".
- Jaarlijks een dagexcursie en een middagexcursie.
- Lezingen over heemkundige onderwerpen.
- Tentoonstellingen in onze heemkamer in de toren van Abdij Mariënkroon.

Onze vereniging wordt steeds meer betrokken bij overleg met overheidsinstellingen over monumenten, industrieel erfgoed, archeologie en natuur. Meer informatie kunt u vinden op onze website: www.hkkonsenoort.nl

Door lid te worden van onze vereniging ondersteunt u onze werkzaamheden. Gaarne doe ik een beroep op al onze leden om mee te werken aan deze ledenwerving. Een bloem en een cadeaubon zijn alle twee even kleurrijk, maar een cadeaubon blijft één jaar lang in bloei. Daarom is een cadeaubon met inschrijfformulier aan dit Plekbord toegevoegd.

Degene die een lid aanbrengt krijgt als geschenk onze DVD-Met Gansen Trou, t.w.v. € 20

Ik wens u allen heel fijne feestdagen in de laatste maand van dit jaar.

Namens het bestuur van heemkundekring Onsenoort,

Adrie de Bonth, voorzitter

Adverteren in Plekbord

Wilt u volgend jaar adverteren in het Plekbord, neem dan contact op met het secretariaat?

de Wit
elektrotechniek

- Elektrotechnische installaties
- Telematica
- Beveiliging
- Bijzondere installaties
- 24-uurservice

Th. Edisonweg 21, 5151 DH Drunen
Tel. 0416 - 37 31 40, Fax 0416 - 37 32 71
www.dewitelektro.nl

Als elektrotechnisch totaalinstallateur maken wij al meer dan 45 jaar uw hooggespannen verwachtingen waar. Wij verzorgen de meest inventieve oplossingen voor installatieprojecten in de woningbouw, utiliteitsbouw en industrie. Snel en vakkundig. Kwaliteit tot in de fijnste vezels tegen een scherpe prijs!

KWALITEIT TOT IN DE FIJNSTE VEZELS

Zouavententoonstelling

In de periode 1866-1870 zijn bijna veertig jonge mannen uit ons heemgebied naar Rome geweest om er dienst te doen als zouaaf in het toenmalige pauselijke leger. Enkele bekende namen zijn: Hendrik de Laat uit Vlijmen, Koos van der Meijden uit Drunen, Manus Valk uit Herpt, Gerard Morel uit Engelen en de gebroeders Anton en Nard Wassen uit Heusden. Het thema van de komende Kersttentoonstelling gaat over dit onderwerp en deze tentoonstelling wordt gehouden in onze heemkamer in de kasteeltoren van Abdij Mariënkroon. De tentoonstelling is geopend op 22, 23, 26, 29 en 30 december vanaf 13.00 tot 17.00 uur en de toegang is gratis. Op de tentoonstelling is veel informatie te vinden over de eenwording van Italië, de rol van de paus hierin, het zouavenleger en over alle zouaven uit ons heemgebied. We hebben zelfs een origineel zouavenuniform kunnen bemachtigen.

Onderstaand is een lijst afgedrukt van de zouaven uit ons heemgebied en dat zijn zij die er geboren zijn en/of er woonden toen ze naar Rome vertrokken. Mocht iemand nog informatie hierover hebben, dan is die zeer welkom en kunnen we die nog in het te verschijnen tentoonstellingsboek verwerken. Gelieve de informatie aan het secretariaat door te geven. De zouavenlijst uit ons heemgebied ziet er als volgt uit:

No.	Naam	Geb. datum en -plaats
1	Baardwijk, Hendricus van	1835.07.05 Nieuwkuyk
2	Berbiere, Bernardus	1853.02.28 Heusden
3	Bladel, Marinus Cornelis van	1844.05.23 Vlijmen
4	Boelen, Martinus	1839.07.20 Nieuwkuyk
5	Brok, Wilhelmus	1842.12.12 Drunen
6	Cribbelier, Alexander	1849.05.29 Nieuwkuyk
7	Dalleu, Franciscus Cornelis	1844.12.26 Drunen
8	Doelen, Petrus Johannes vd	1835.04.18 Engelen
9	Eggelen, Joannes van	1843.09.24 Nieuwkuyk
10	Elshout, Joannes Wouterus	1839.09.17 Drunen
11	Elshout, Wilhelmus	1843.04.29 Drunen
12	Geld, Martinus van der	1840.08.18 Elshout
13	Kock, Michael	1840.12.02 Hedikhuizen
14	Kort, Johannes Lambertus de	1841.12.18 Heusden
15	Laat, Hendrikus de	1836.04.20 Vlijmen
16	Lee, Arnoldus van der	1845.12.28 Heusden
17	Luijben, Antonius	1844.04.17 Hedikhuizen
18	Luyben, Petrus	1845.05.05 Hedikhuizen
19	Maas, Christiaan	1850.04.01 Nieuwkuyk
20	Melis, Joannes Baptist	1841.11.13 Elshout
21	Merkx, Adrianus	1837.07.10 Udenhout
22	Meyden, Jacobus van der	1844.05.03 Drunen
23	Moonen, Martinus	1845.08.05 Vlijmen
24	Morel, Gerardus Antonius	1842.12.15 Engelen
25	Penders, Hermanus	1841.10.26 Bokhoven
26	Pullens, Lambertus	1842.02.22 Elshout
27	Remundt, Franciscus van	1835.11.23 Drunen
28	Rijswijk, Francois van	1839.04.22 Baardwijk
29	Sanden, Joannes Hendricus vd	1843.03.08 Drunen
30	Selst, Johannes Phillipus van	1843.05.17 Heusden
31	Sluisveld van Cornelis	1843.03.27 Baardwijk
32	Tielen, Antonius Mathieu	1843.09.02 Geldrop
33	Vaan, Cornelis de	1845.02.02 Vlijmen
34	Valk, Hermanus	1846.03.21 Herpt en Bern
35	Veltman, Arnoldus Henricus	1842.02.11 Drunen
36	Vervoort, Adrianus	1842.03.10 Vlijmen
37	Wassen, Antonius	1845.05.10 Heusden
38	Wassen, Leonardus	1840.11.03 Heusden
39	Wit, Petrus de	1847.01.21 Drunen

Schel
Bureau voor elektro- en installatietechniek

- verwarming
- elektra
- gas
- water
- licht

Duurzame warmte en koeling uit de grond via warmte pomp

www.schel.nl
Elshout | Tel. (0416) 32 10 50

Boekuitgifte

Afgelopen weken zijn er voor geïnteresseerden in ons heemgebied enkele interessante boeken uitgegeven: "Kampina Airborne", door Peter van der Linden. Dit boek gaat over gevluchte en ondergedoken geallieerde airborne-militairen o.a. in Elshout en Drunen. "Blikken op Brabant", de canon van Nederland in Noord-Brabants perspectief. "Tot nut van Nederland", door Joost Rosendaal. Dit boek gaat over de polarisatie en revolutie in een grensgebied (De Langstraat en het Land van Heusden en Altena), 1783-1787. Het bestuur is bezig om in het begin van volgend jaar hierover lezingen te organiseren. In het volgende Plekbord komt hierover meer informatie.

65-jarig bestaan Heemkundekring Onsenoort

Onze vereniging bestaat dit jaar 65 jaar en is destijds opgericht door de cisterciënzerpaters van de Abdij Mariënkroon in Nieuwkuijk. Met enkele activiteiten willen we bij dit 65-jarig bestaan stilstaan, maar de op 12 december geplande lezing van pater Jacobus over zijn leven op de abdij kan vanwege zijn huidige gezondheidssituatie helaas niet doorgaan. In het decembernummer van *Met Gansen Trou* zullen we wel bij dit jubileum stilstaan en in het Plekbord van december komt meer informatie over dit jubileum.

Flora, fauna en landschap

In de gemeente Heusden en directe omgeving loopt een aantal projecten waarbij heemkundekring "Onsenoort" is betrokken. Zij neemt hieraan deel vanwege haar kennis van natuur, landschap, archeologie en (cultuur)historie. In het Plekbord wordt maandelijks in het kort aandacht geschonken aan één van de projecten. Nu deel 9.

Natte Natuurparel Hooibroeken en landgoed PAX

De Hooibroeken en het landgoed PAX zijn landschappelijk een geheel en liggen tussen Oudheusden en Elshout. Het landgoed PAX is eigendom van en in beheer bij Brabants Landschap. Het grootste deel van de Hooibroeken is eigendom van en in beheer bij Natuurmonumenten. De Hooibroeken en landgoed PAX maken deel uit van een komkleigebied dat vanaf de Elshoutse Zeedijk in oostelijke richting doorloopt tot aan de Haarsteegse Wiel. Het gebied heeft hoge natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

De vervallen eendenkooi in natuurgebied Pax

Met de uitvoering van de ruilverkaveling Heusden-Vlijmen in de jaren '60 van de vorige eeuw werd de waterhuishouding in de streek verbeterd voor de landbouw. Door de aanleg van sloten, stuwen en gemalen konden waterpeilen omlaag of omhoog gebracht worden en water gedurende natte perioden sneller worden afgevoerd. Voor de landbouw was het een enorme verbetering, voor de natuur brak het tijdperk van verdroging en verarming aan. Het natuurbeleid van de jaren '90 van de vorige eeuw anticipeerde hierop door het aanwijzen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een netwerk van natuurgebieden verbonden door ecologische verbindingszones, waarbij ook gekeken is naar herstel mogelijkheden van watersystemen. Natte Natuurparels zijn gebieden met belangrijke natuurwaarden en potenties, deze worden met voorrang aangepakt.

Voor natuurherstel in het gebied zijn aanpassingen van het watersysteem en extensivering van het gebruik van de grond noodzakelijk. Het beheer van het oppervlaktewater ligt bij waterschap Aa en Maas. Zij draagt zorg voor het watersysteem en heeft samen met Natuurmonumenten, Brabants Landschap, ZLTO en diverse andere betrokkenen, zoals onze Heemkundekring een herstelplan voor het watersysteem opgesteld.

Tot nu toe is er al een en ander gebeurd. Er zijn aan de noordzijde van het gebied sloten afgekoppeld waardoor landbouw van natuur voor wat betreft het oppervlaktewatersysteem werden gescheiden. Van een perceel in het westen van de Hooibroeken werd de top laag

van 30 cm dikte verwijderd, met als doel het tot dotterbloemgrasland te ontwikkelen. Op het landgoed PAX werden de taluds van de sloten aangepast voor een betere overgang tussen water en land en enkele sloten werden nieuw gegraven. Op plekken waar water wegstroomde, werden de sloten verondiept. Ook werd een stuw geplaatst in een afvoersloot op landgoed PAX om kwelwater langer vast te houden.

Meer informatie: zie het artikel van F.Mandigers in het MGT december 2011.

Bert van Opzeeland

Uitnodiging congres inventariseren immaterieel religieus erfgoed

Op **11 december** aanstaande wordt er in het auditorium in Kloosterhotel ZIN te Vught een congres gehouden met als titel: "Het inventariseren van immaterieel religieus erfgoed in Het Groene Woud".

De studiedag in Vught (Noord-Brabant) wordt georganiseerd door het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed in het kader van het Interregionaal project "Sociale Innovatie tot instandhouding van Klein Religieus Erfgoed".

Op dit moment loopt er een groot inventarisatieproject van klein religieus erfgoed in Het Groene Woud. Een speciaal onderdeel van dit project is het immaterieel religieus erfgoed: de tradities en de rituelen die verbonden zijn met het katholieke verleden.

Je kunt daarbij denken aan tradities als Allerzielen, maar ook aan processies en bedevaarten en aan allerlei oude en nieuwe gebruiken die verbonden zijn met het klein religieus erfgoed. Kapellen worden bijvoorbeeld steeds vaker gebruikt als trouwlocatie of om de as te verstrooien, terwijl ook de openluchtmis sterk in opmars is.

Het inventariseren van immaterieel erfgoed vergt een heel andere benadering dan het inventariseren van materieel erfgoed. Immaterieel erfgoed is niet zo tastbaar. De tradities en rituelen zijn levend erfgoed, dat voortdurend in ontwikkeling is.

Hoe gaat het inventariseren van immaterieel erfgoed in zijn werk? Waar moet je op letten en waar kun je informatie verzamelen of bronnen en gegevens vinden over de geschiedenis van het immaterieel erfgoed dat je wilt beschrijven? Tijdens de studiedag wordt vanuit verschillende invalshoeken aandacht gevraagd voor het inventariseren van immaterieel religieus erfgoed en de methoden die daarvoor gebruikt kunnen worden.

Voor nadere uitleg staat er een flyer op onze website onder Agenda/ Nieuws. U zich kunt aanmelden via immaterieelerfgoed@live.nl; deelname is gratis.

SALDAD Salaris advies- en administratie kantoor	S æ	P.Klerks Financieel advies- en administratie kantoor	F æ
Diepenbroekstraat 11, 5151 KE Drunen / Kerkstraat 74, 5154 AR Elshout			
Telefoon 0416-665396 / 372685		www.saldad.nl	
Meer dan 25 jaar een vertrouwd adres voor uw salaris en financiële administratie			

Bezoek eens een museum

De Jaren '40-'45 en de jaren van Nederlands Indië

In Loon op Zand staat een bijzonder museum met een unieke verzameling. Frans van Venrooij, inwoner van dit dorp, verzamelt al ruim 50 jaar spullen die uit de tijd van de Tweede Wereldoorlog komen. Zijn zoon Alexander helpt hem daarbij ook al weer 25 jaar.

Je kunt het zo gek niet bedenken of het is wel in de voormalige schoenstikkerij, verbouwd tot museum, te vinden. Het zijn fraaie spullen. Zo staat er o.a. een complete veldkeuken opgesteld. In het midden staan poppen opgesteld met verschillende uniformen, zoals een binnenlandse strijdkracht met leren jas en fiets. Een Canadees in camouflagepak en een vliegenier van de Duitse Luftwaffe.

Verder heeft zijn er veel foto's, kranten, radio's, verbandtrommels en zendapparaten, en niet te vergeten een grote verzameling van pakjes en busjes sigaretten uit die tijd, zowel van Amerikaanse, Engelse, Duitse als

Nederlandse makelij, o.a. het merk "Amateurs" van de Elshoutse fabrikant van Liempt. Bijzonder zijn ook de Japanse lucifermerken met propaganda daarop. In vitrines bevinden zich twee vorken, een van de Reichsführer van de SS, Heinrich Himmler en een met de initialen van Adolf Hitler. Deze laatste is in mei 1945 mee genomen door Amerikaanse soldaten van de 101^e luchtlandingsdivisie uit de Berghofvilla van Hitler in Zuid Duitsland. Verder wordt er ook veel aandacht geschonken aan de periode van de Nederlandse Indiëgangers 1948-1950. Momenteel is ook nog een deel van hun collectie te zien in het verzetsmuseum in Amsterdam.

De oorlogscollectie van Frans en Alexander van Venrooij kan alleen op afspraak bezichtigd worden, de toegang is gratis. Ook groepen zijn van harte welkom. U kunt contact opnemen met Frans van Venrooij, tel: 0416-361525. En als er mensen zijn die foto's, brieven of wat dan ook hebben liggen uit die periode, waar ze afstand van willen doen, dan kunnen die contact op nemen met bovengenoemde persoon.

Het bezoekadres is: **Dr. Van Kesselstraat 47 Loon op Zand**

Knippenbergprijs 2012

Op zaterdagmiddag 10 november is in het Stadhuis van 's-Hertogenbosch de winnaar van de Knippenbergprijs 2012 bekendgemaakt. Het thema van dit jaar was: "Archeologie in Noord-Brabant". De genomineerden waren:

- Anton van der Lee, erevoorzitter van onze vereniging.
- Werkgroep Archeologie Heemkundekring Uden.
- Willem van den Bosch, Heemkundekring De Vonder uit Someren.

De winnaar van de "Knippenbergprijs 2012" is Willem van den Bosch geworden.

Wie, Wat, Waar

Deze ansichtkaart ontvingen we van mevr. Tonnie Verkuil uit Elshout. Zij wil graag weten wie deze familie, vermoedelijk uit Drunen, is.

De foto is gestuurd naar de ouders van een van de soldaten op de foto. De poststempel vermeldt 2 oktober 1917

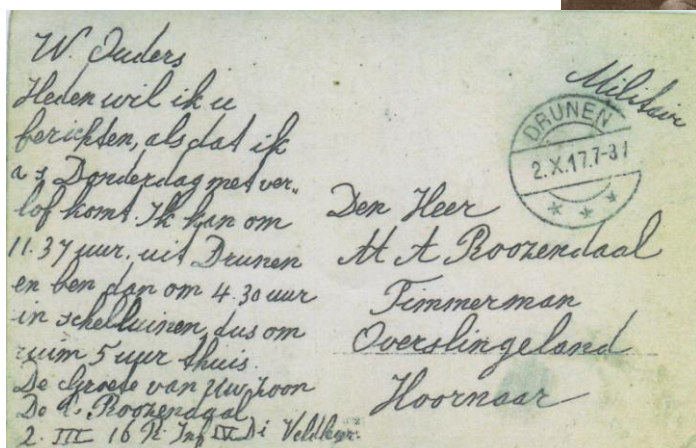
Stuur uw reactie naar de redactie van dit Plekbord.

De tekst op de achter zijde van de kaart

Den Heer M. A. Roozendaal, Timmerman
Overslingeland – Hoornaar

W. Ouders, heden wil ik uw berichten als dat ik a.s. donderdag met verlof kom. Ik kan om 11.37 u uit Drunen, en ben dan om 4.30 u in Schelluinen dus om 5 u thuis
De groeten van Uw zoon P. Roozendaal

Inschrijfformulier

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mail adres:

Wordt per 1 januari 2013 lid van de heemkundekring "Onsenoort".

MACHTIGING

Ondergetekende verleent hierbij machtiging aan Heemkundekring "Onsenoort" om éénmalig € 21,- van zijn/haar

Bank / girorekening nr.: af te schrijven wegens verschuldigde lidmaatschapskosten.

Naam:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Inzenden aan: HKK "Onsenoort", Postbus 1, 5253 ZG Nieuwkuijk of afgeven Grotestraat 103 Drunen.

Inlichtingen: secretaris tel. 0416-320995, E-mail: bestuur@hkkonsenoort.nl

hierlangs afknippen ✂

Heemkundekring
"Onsenoort"

Padeaubon

voor:

Lidmaatschap 2013